

Er zijn mensen in Cuijk die je al veertig jaar tegenkomt, die je vriendelijk groeten en die je evenzo vriendelijk teruggroet en waarmee je toch nog bijna nooit een woord gewisseld hebt. Als je dan eens een gesprek hebt, gaat er een wereld voor je open.

Zo is het me vergaan met de gast van vandaag, **Riet van den Berg**.

Riet is trots op haar meisjesnaam: Rijsouw, een naam die al in Cuijkse annalen voorkomt vanaf het begin van de France Revolutie en ook erg Frans aandoet- In 1939 aan de Katwijkseweg in Cuijk geboren kunnen we echter wel spreken van “een echte Cuukse”, ondanks misschien franse voorvaderen.

Haar vader was sigarenmaker, zoals zoveel Cuijkenaren. Na het sluiten van de sigarenfabriek van Philipsen en van Hussen werd hij agent voor het ziekenfonds. In de sigarenfabriek aan het Kerkstraatje is nu café Kansas gehuisvest. Moeder was een zusje van de bekende Cuijkse wethouder Ai van Schijndel. en ook vader Rijsouw was een echte KVP-er en zeer actief in de dorpspolitiek, vooral ook via de toenmalige KAB, de Katholieke Arbeiders Beweging. Cuijksers kan het bijna niet Dat was nog in de tijd dat de bisschoppen van Nederland in een Mandement de katholieken verboden lid te zijn van de PvdA en dat ze daar ook niet op mochten stemmen. Riet is de oudste van zes kinderen en dat is eigenlijk nog een beetje aan haar te merken.

Als jong kind ging ze drie jaar naar de ‘bewaarschool’ bij de nonnetjes naast de Christus Koningschool, waar nu het winkelcentrum ‘De Zwaan’ ligt. Daarna doorliep ze de lagere school ernaast en, in verband met de leerplichtwet tot 14 jaar, ging ze tot die leeftijd nog naar het VGLO. Dat was gebruikelijk voor dochters van arbeidende mensen. De Citotoets bestond nog niet en ‘doorleren’ was bijna alleen weggelegd voor de ‘beter gesitueerden’ zoals dat zo mooi heette. Of die nou konden leren of niet! Toen moest ze aan het werk. Eerst twee jaar bij Truus en Marinus Linsen, de bakkerij aan het eind van de Molenstraat, die later overgenomen is door van der Ven.

Toen Riet 16 jaar was veranderde ze van werk en ging ze in ‘deftige’ betrekking bij de familie Bogaers aan de ‘Sporstraal’. Piet Bogaers Sr had een handel in ‘koloniale waren’ en verkocht o.a. de koffie die gebrand werd door Hermans Koffiebranderij in Cuijk. Het was een lucratieve

handel en de heer Bogaers werd dan in de Cuijkse volksmond ook “Gouden Pietje” genoemd. De moeder van Riet had hier vroeger ook gewerkt en ze wist dus wat haar te wachten stond iedere 14 dagen werd het hele grote dubbele huis aan de Stationsstraat volgens een soort spoorboekjes-achtig schema schoongemaakt terwijl de slaapkamers, de woonkamer en de keuken iedere dag geboend moesten worden. En dat allemaal door een meisje van 16 jaar. Daarnaast moest Riet voor iedere maaltijd de tafel dekken, bedienen, afruimen en afwassen. Als er bezoek was gebeurde dat ook nog in een soort ‘uniform’, zwart rokje, wit schortje en kapje en soms lange handschoenen. Mevrouw eiste dat Riet eerst iedere ochtend om kwart voor acht naar de kerk ging. Zij zelf ging om half negen en als ze vermoedde dat Riet er niet geweest was dan zwaaide er wat. Dit alles gebeurde dan voor een rijksdaalder per dag. Zaterdag werd er ook gewerkt en ‘s zondags tot twee uur oftewel tot ná de afwas.

Is het een wonder dat deze meisjes wat graag jong wilden trouwen en hun eigen bedoeninkje beginnen ?

Natuurlijk moet je daarvoor met z'n tweeën zijn maar daar had onze montere Riet geen moeite mee. Zo schat ik dat in. Ze leerde Mat, kennen, ééntje van van den Berg uit het Groenestraatje, een knappe jongeman die als worstenmaker bij Homburg werkte. Ook een echte Cuukse. Homburg draaide toentertijd op volle toeren en Mat was op een gegeven moment één van de 1300 medewerkers.

Drie maanden voordat ze gingen trouwen in 1961 mocht Riet naar huis komen om de uitzet in orde te maken. Het jonge paar kreeg 5 gezonde kinderen, waarvan de oudste dochter, Anita, heel veel werk verricht in de administratie van onze parochie.

Het gezin heeft 34 jaar in de Florijnendreef gewoond en nu de kinderen de deur uit zijn wonen vader en moeder alweer 8 jaar in de Lage Weidjes. Het huis in de Florijnendreef hadden ze in huurkoop. Aan Riet en Mat was van jongs af aan geleerd: “Eerst sparen en dan pas kopen”. Kom daar tegenwoordig nog eens om verzucht Riet.

Omdat Mat al op 40-jarige leeftijd in de WAO kwam was het echt wel eens een kunst om met 5 opgroeiende kinderen de eindjes aan elkaar te knopen. Ze zijn dan ook nooit op vakantie geweest; dat zat er gewoon niet aan. Riet bleef thuis, dáár was ze nodig.

Pas toen de jongste op de kleuterschool kwam, ging ze het vrijwilligerswerk in. Ze werd penningmeester van de oudercommissies van

de scholen waarop hun kinderen zaten, de school aan Parkzicht en de Technische school.

Ook was ze 9 jaar voorzitter van de KVB, de Vrouwenbond met 100 leden in Cuijk Noord. Dat was de bakermat van de huidige ziekenbezoekgroep en de schoonmaakploeg van de parochie. Jarenlang is ze “communiemoeder” geweest en daarbij heeft ze generaties jongeren mee opgevoed in de katholieke geloofsleer. Altijd bezocht ze de ouders van de kinderen en je kunt wel zeggen dat ze Cuijk Noord erg goed kent. Natuurlijk vindt ze het wel jammer dat er vaak zo weinig van alle aandacht is blijven hangen.

In de kapel van Maartenshof is Riet al 23 jaar lector en wekelijks brengt ze de commune rond bij de zieke bewoners. Omdat de gemiddelde leeftijd van die bewoners daar steeds ouder wordt krijgt ze het daarmee in het weekend steeds drukker.

Riet van den Berg heeft nog veel steun aan het geloof zoals haar dat geleerd is. Ze vraagt zich hardop af of de mensen nog wel beseffen dat ze in hun leven eigenlijk ‘onderweg’ zijn. En dat die weg maar kort is en goed benut moet worden. Want er komt nog een lange mooie route achteraan, een weg waar dit leven eigenlijk een voorbereiding op is.

Om de opsomming van dingen die deze energieke vrouw nog doet of gedaan heeft zo volledig mogelijk te maken kunnen we zeggen dat ze maandelijks nog zo’n honderd parochieblaadjes rondbrengt, dat ze nog meedoet met de Avondwake, dat de MOV (Missie, Ontwikkelingshulp en Vrede) groep nog steeds haar aandacht heeft en dat ze daarnaast al 9 jaar vrijwilligster is bij ‘t Hofke’, de dependance van Maartenshof voor minder validen-

Als ze alle stille armoede en de ellendige gevolgen daarvan om zich heen ziet hier in ons eigen land, kan ze het niet zo goed meer opbrengen, om

met de MOV-groep geld in te zamelen voor de ontwikkelingslanden, terwijl ze beseft dat dit geld hier in Nederland ook zo hard nodig is. Gevoelsmatig is dat heel begrijpelijk. Bovendien heeft ze alsmaar sterk de indruk dat er onderweg teveel aan de strijkstok blijft hangen. Het spelen van seniorentoneel is een echte hobby voor haar en ze verheugt zich alweer op de aanstaande toneeldagen in de Schouwburg. Riet en Mat zijn gelukkig beiden nog goed gezond en ze genieten volop van hun kinderen en zeven kleinkinderen die allemaal in Cuijk wonen. Er is er wel eens één verhuisd naar “buiten Cuijk”, maar de nestwarmte was te groot en dus werd Cuijk weer als woonplaats gekozen. Als het aan Riet ligt blijft dat nest zo warm en dat wensen we haar en haar man en kinderen van harte nog jaren toe.

Deze pdf-versie is gemaakt door Peter Broekmans.